

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hir-
petések elfogadtatnak.

Szerkesztői Iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vis'sza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A furfangos pénzügyminiszter.

Pécs, 1901. december 9.

A magyar nemzeti állam kiépítésének egyik leghatalmasabb tényezőjét képezik tagadhatatlanul Magyarország városai, amelyeknek polgársága a haladó nemzeti kultúra hatása alatt leginkább erősödött a nemzeti érületben s még ott is, a hol csak pár évtizeddel előtt nyelvében teljesen idegen volt, ma már az édes hazai nyelvet vallja magáénak s az idegent legfőlebb még csak az öregek kedvéért beszéli.

Kétségtelen tehát, hogy a kormány-
nak, a mely folyton a nemzeti állam megszilárdítását hangoztatja, elsőrendű kötelessége a vidék nagy városait, a magyarosodásnak éber előőrseit, tőle telhetőleg támogatni, fejlődésükben előmozdítani, anyagi erejükben is gyarapítani. Általános ígéretekben, hangzatos frázisokban nem is volt hiány. Akárhány miniszter fordult meg a vidéki városokban, akárhány városi deputáció kilincselte a minisztereknél, mindig bőven omlott a biztosítás, hogy mennyire a szíven fekszik a kormánynak a városok sorsa, mennyire fog állami támogatással rajta lenni, hogy a vidéki városokban a nemzeti erőnek, a szellemi kultúrának és anyagi fejlődésnek hatalmas központjait megteremtse.

Közben pedig a városok mindjobban elmerültek az adósságok tengerébe, jórészt a kormány mostoha elbánása folytán, a

mely kisajátította legfejlődésképesebb jövővelmi forrásait és rendszeresen sarcolta őket mindenféle állami intézményhez való hozzájárulás révén. Még ott is, ahol a törvényhozás a városok javára intézkedett, módját ejtette a pénzügyminiszter, hogy elcsipegessen abból a támogatásból, a mit a törvényhozás a városoknak szánt.

Az állami italmérési adóból a városoknak 1898. évre megjáró részesedés kifizetését egyszerűen megtagadta, mikor pedig lejárt az az adóslévél, a melyet a törvényhozás a városok pénzügyeinek rendezésére nézve záros határidő kifizetésével kiállított, prolongáció iránt nyújtott be a törvényhozáshoz javaslatot, a melylyel a záros határidőt bizonytalan időre kitolta.

Ezt a dolgot aztán végre az agyonnyomorgatott városok is kezdték megenni s több város komolyan készült most már a könyörgésnek hasztalan koptatott utját elhagyva, a cselekvés terére lépni s az államkincstárt a jogtalanul elvont 1898 ki részesedés kifizetése iránt a bíróság előtt megperelni.

Ekkor a pénzügyminiszter gondolt merészet és nagyot s felhasználva a városok pénzügyeinek rendezését elhalasztó törvényt, elrendelte, hogy a regále kártalanítás ezután ne előzetesen, hanem utólag fizetessék ki, úgy hogy a városok az 1902. évi részesedésre csak 1903-ban tarthassanak igényt. E szerint tehát a városok az 1902-ik évben éppen úgy járná-

nak, mint 1898-ban, hogy t. i. ebben az évben sem kapnának semmi állami részesedést.

Ez volt a válasza a pénzügyminiszternek a városok ama mozgalmára, amely az 1898-ki részesedés dolgát bírói döntés alá célozta bocsátani. De azért a pénzügyminiszternek sincsen kőből a szíve, mert ezzel a rendelkezésével nem akarta a városokat megfosztani egy újabb évi részesedéstől, csak az volt a célja, hogy bevágja az utját az 1898-ki részesedés iránt indítandó pereknek.

És ez pompásan sikerült is neki, mert egy újabb rendeletével azt határozta, hogy miután a részesedés fizetésének utólagosra változtatásával a városok 1902-ben nem kapnának részesedést, hát ebben az 1902-ik esztendőben fizeti ki nekik az 1898 ki részesedést. A városok tehát 1902 ik évben sem fognak kapni több részesedést, mint más években, sőt kevesebbet, mert 1898. óta az italmérési adó jövedelme, mely után a részesedés aránylagosan fizetetik, emelkedett, de azért az 1898-ki hátralékos követelésük mégis ki lesz egyenlítve.

Tessék aztán most perelni a városoknak az 1898-ki részesedésért! Az államkincstár azt fogja mondani, hogy hiszen fizetem ezt most az 1902 ik esztendőben; ha pedig a városok erre azzal válaszolnak, hogy ők 1902-ik évben az 1902-ki részesedést kapják, akkor a kincstár majd ki-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vörösmarty Mihály emlékezete.

— A pécsi »Nemzeti Kaszinó« 1901. évi december 7-iki ünnepélyére írta és felolvasta: dr. Vass Bertalan. —

Mélyen tisztelt Gyülekezet!

»Mi szüksége van Shaksperenek, hogy tiszteletreméltó csontjain egész kor munkája emeljen kőhalmot? hogy dicsőült hamvait csilagverő piramis takarja be?«

Kegyeltje az emlékezetnek, hirnév nagy örököse, mi szükséged van neked a dicsőség ily gyenge jelére?

Hódoló bámulatunkban Te magad emeltél örök emléket nevednek. Mert mikor békét nem ismerve, játszi könnyűséggel száll dalod, s lantod hurjáról mély ihletéssel hat le szívünkre a delfi jósige: akkor mintegy képzeletünk szárnyát megköltve márványszoborokká varázsol bennünket eszméid hatalma.

S így temetve el, oly pompában nyugosznak meghült tagjaid, hogy sirhalmodért királyok halnának meg örömmel.

E gondolattal ünnepli Milton, az édeni bukásnak halhatatlan énekese, szellemrokonát, a drámai költés utólréhetetlen mesterét.

S mi szüksége van a magyar költőkirálynak, hogy szobrot emeljen nevének a tehetetlen kor,

a puhaságra serényebb ivadékok kései hódolata? Szózatunk nagy költője, dicsőség bitorában elhunyt századaink hí krónikása, hadi dalnak merész ajaku lantosa, eszméink, vágyaink, érzelmeink prófétai szószólója, mi szükséged van neked a dicsőség ily gyenge jelére? Avagy feledve volna már a jósige: rendületlenül? Feledve volna a dal, hogy ez a föld, mely ápol, mely hantjával eltakar? Hiába zengte volna vissza utánad Tyrtaeusunk lantja, hogy nagy volt hajdan a magyar, földetrazó viharok ősei? S nem a vén cigány nyűtt vonója huzta-e fájó szívünknek azt a vigasztalót: Lesz még egyszer ünnep a világon?

Kegyeltje az emlékezetnek, hirnév nagy örököse, nincs feledve a dal, emlékszünk még a jósigére, melyre tanítottál, fülünkbe harsog a tárogató, mely a riadó vak mélységet felferi szavával, szívünkben zsong hárfad lágyédes zenéje, a bércek visszadörgik az ébresztő hangokat, a délibabos rónán átsuhanó szellő, a beszédes patak, a rét himes virágai, mintha lantod igéző hangjain szólnának.

Szívünkben Te magad állítottál örök emléket nevednek.

Mert nem az a látható alak a költő, mely közöttünk jár-ke, a tömeget kerüli s keresi a magányt, mely ébezik, fázik, rozzant viskóban nyomorog. A költő az a láthatatlan szellem, mely lelkünk üres lapjára eszméket jegyez fel, szívünk fájdalomára ön-

lépő kinokból, keserű könyekből sajtolt balzsamot csepegtet, az az erő, mely a sokaságnak, a kornak irányt jelet s a multat ujjászüli a jövőben.

Dicsősége sem formába öntése az ércnek, a kő megelevenítése, hanem eszméinek hatása, az emberiség ujjaalakítása, a föld színének megújítása, megtisztítása.

Halhatatlan Vörösmarty, a te dicsőségdből nem hiányzik a mi hódolatunk, de a mi hódolatunkból hiányzik fényes szellemed, melylyel méltóképen adózhatnánk emlékednek. Nekünk jelre, földi lényed testesült képmására van szükségünk, hogy eszméid hatalmát, művészeted erejét és báját ünnepezzük; emlékeztetőre szorulunk, hogy el ne feledjük a jósigeiket, melyek lantod hurjairól szívünkbe zengnek.

Vörösmarty nagy nevének tisztelői, azért gyültünk itt össze, hogy hódoljunk a költőkirály lángszellemének, aldozzunk a haza oltárán s követésre kész szívvel hallgassunk a jósigére, mely lantjának idegeiről a nemzet lelkébe lepattant.

Méltatni fogom Vörösmarty költészetének ethikai jelentőségét.

A »vitam et sanguinem« lelkes kiáltása elhangzott. A Marseillaise gyújtó akkordjai elnémultak, kifáradt a Terreur, a nyaktiló megszűnt munkalkodni, a demokrácia ekéje felszántotta a szellemország talaját s már elpárolgott a vér, melylyel azelhintett új tanok

vágja azt a famózus utólagosító rendeletet s bebizonyítja, hogy a városoknak az 1902-ki részesedést csak 1903-ban lesz joguk követelni.

És erre a famózus miniszteri sakkhuzásra zengi máris a félhivatalos sajtó a pénzügyminiszter dicséretét, hogy ime milyen gondos jóakarója Lukács László a városoknak, mert hát per nélkül is folyósítja számukra azt az annyira áhitott 1898-ki részesedést. Persze a városok a pénzügyminiszter e zseniális fogása alatt úgy érzik magukat, mint az az ember, a kinek elveszett nadrágját visszahozza a becsületes megtaláló, de ennek fejében elveszi tőle a kabátját.

Mert a városok költségvetésén az 1898-ki részesedés elmaradása érzékeny rést ütött, a mely még most is betapasztásra vár legtöbb helyütt, mert mindig reménykedtek, hogy az utóbb folyósított részesedések mellett majd egyidejűleg megkapják az elmaradtat is s most ott vannak, hogy megkapják ugyan az 1898-ki, de elmarad a jövő évről az 1902-re előirányzott részesedés, tehát az 1898-ki részesedést megint csak ennek pótlására használhatják föl.

Igy támogatja a mi zseniális pénzügyminiszterünk a nemzeti erőnek, a szellemi kulturának, az anyagi haladásnak ama központjait, a melyekre a miniszterek a vidéki városokat dikciókban előléptetik. Valóban annak a rókanak az esete jut az ember eszébe, a melyik addig dicsérte a varjunak elragadó hangját, míg ez a földre nem ejtette csőréből a róka által megkivánt sajtót.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szíves beküldésére kéri a kiadóhivatal.

csiráit megöntözte a forradalom. Lipszénél az ágyudórej utolsó koncertje is elhallgatott. Mély csend uralma vette át a zavar birodalmát. Nyugalom szállt országokra, népekre, mint mikor a tölgyerdőt szaggató vihar leteperi az ellenszegülő természetét.

A szent szövetség méhe megszülte az örök béke angyalát. Csak egy volt, a mi nem tudott megnyugodni s elfojtott sóhajával megszegezte a hallgatást: a lebilincsel szabadság; csak egy dörömbölt még az ég boltozatján s zakatolt, mint malom a pokolban: a letiprott jog.

Hazánkat mély álomban találta a XIX. sz. első negyede. Kifáradt a munkában s munka után oly édes a nyugalom. Mint egy rozsdás dalia ment haza s míg sorsával alkuvék, elejté pipaszárát s pipája kialudt. Sok éven át eszméletlen pihent, nem dolgozott, a gáztól parlag földé farkasbundát kapott; nem tanult, hisz könyve sem volt s könyvet csinálni szégyelt; a sógortól kért könyvet, de megártott neki a külföldi tudomány; szomszédja elseperte a gabnát és szüretet; dágványos lett utja, lova kidőlt, száz tengere volt egy helyett, a posvány- és morotvaktól földje rongyolt sziget; volt csendes háboruja is, saját vérebe vert csapat, úgy, hogy rajta német és tót két földre kacagott. Így mutatja be költőnk a száz év előtti magyart. »Nem boldog a magyar«, hangzott el nemrég a hazában, »nem magyar a magyar, — hangoztatta Vörös-

A „Nemzeti Kaszinó“ Vörösmarty estélye.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. dec. 9.

Az a nagymérvű mozgalom, a mely hazánk székvárosából, Budapestről, kiindult, hogy a halhatatlan emlékü nagy költőt, Vörösmarty Mihályt, ércszoborban örökítsék meg, nálunk is hálás talajra talált, a mennyiben itt is megindult az agitálás s a mozgalom vezetését a Nemzeti Kaszinó vette kezébe. S hogy micsoda eredménnyel, ezt megmutatta a szombati Vörösmarty-est, a mit a szoboralap javára rendezett.

A díszes, virággal feldíszített teremben már nyolc óra előtt fényes társaság gyűlt egybe. Társadalmunk előkelősége jött össze erre a művészi estélyre, melynek jövedelmét az állítandó szobor alaptökéjéhez csatolják. — Közönségünk érezte, tudta, hogy a nagy költő iránti köteles tiszteletnek tesz eleget, a mikor olyan élénk figyelemmel kísérte ez estély előkészítését, annak mozzanatait.

Sok fáradságba került, míg a szombati napon megvalósíthatták a kaszinói urak vágyukat, álmukat, hogy ők is hódoljanak a nagy költőnek azzal, hogy hozzájárult ércszoborban való megörökítéséhez. Azon költő emlékének megörökítéséhez, a ki nemzetünknek csodálatos varázsszal tudott a régelmult, daliás időkről regélni; a ki lantján megszólaltatta a hazaszeretet igéző burjait, melynek akkordjaira a nemzet ébredezni kezdett a tespedésből, fölébredt a hosszantartó, dermedt álomból és a cselekvés terére lépett. Oly lelkesítőn tudott zengeni, hogy kiragadta a honfikat az átkos közönyből és tétlenségből; felelevenítve nemzetét előtt a mult nagyságát, dicsőségét és küzdelmeit, lángba borította az egész nemzet lelkét, hogy rajongó bámulattal tekintett a dicső multra; majd a reménység szikráját ébresztette a szivekben egy szebb jövő iránt.

Ott repkedett szombat este az ő lelke a közönség között, a mikor hazafiúi szívvél hódolt neki. Elsőnek dr. Vass Bertalan főgimnáziumi igazgató lépett a délszaki növényekkel díszített emelvényre. Impozáns alakjával és megnyerő, nyugodt előadásával, mindjárt magára vonta a közönség figyelmét. A publikum odaadással hallgatta a magas irodalmi színvonalon álló esztetikai fejtegetést.

marty Eger c. költeményében, — nincs nyomorubb, gyávabb, boldogtalanabb nép a föld kerekén.

Vörösmarty lelkét mélyen illette korának, nemzetének disztelensége s miként utána Bajza énekelte: »Ébredj nagy álmaidból, ébredj Árpád fia«, úgy dörögte Vörösmarty nemzete fülébe a szégyenletes, a tehetetlen kor tetőpontján: »Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban? Századok ültének el s te alattok mélyen enyésző lényvel jársz egyedül.« 1825-ben hangzottak el eszavak s ez év az új Magyarország keresztelője. Ugyanez évben tette közzé Horvát István, ki ábrándos hazafiúi rajongásában az egész földet, az egész emberiség történetét magyarokkal népesíti be, rajzolatait a Zalán futásának ezen soraival: »Megjön az éj, szomorún feketednek az ormok, az élet elnyugszik s a félföld lesz nyoszolyája; de engem fölver az elmúlt szép tetteknek gondja.« Ez évben tűnik fel a legnagyobb magyar hős alakja s kezdi lerakni Magyarországot jövő hitelének alapjait.

Miként elfajult gyermek elé nemesi származását, szunnyadó természetének romlatlan elemeit, úgy tárja Vörösmarty önfeledt nemzete elé fényes multja ragyogó történetét. A nemzeti szellem már kibontotta szárnyait a művelt nyugat költészetében; új tárgyakat, új hangot, eddig nem ismert színeket keres; Hellasz földéről, a külföld talajáról a hazai föld rögrére száll képzelete. Ennek a szel-

A remek értekezésben Vörösmarty költészetének etikai jelentőségéről szól. Felolvasásával mindvégig lebilincselte a hallgatóság figyelmét. A kiváló fejtegetést a felolvasó kegyes volt lapunknak közlésre átengedni. Olvasóközönségünk tárca rovatunkban élvezheti ez esztetikai fejtegetések eredményét.

E felolvasás után *Littkené Komáromi* Mariska színművésznő lépett az emelvényre. Tapsvihar fogadta a jeles művésznőt. A mikor rákezdett azzal a gyönyörű, kellemes, erős és mégis gyöngéd hangján *Verdi* »Otello«-jának Ave Mariájára, halotti csend terjedt el, mindenki feszült figyelemmel hallgatta a remek éneket, a mit teljes művészi egyéniséggel adott elő. Hangja tisztán csengett, elragadó volt a forteknál, andalító a pianoknál. Belevitte a művésznő minden érzését, úgy énekel lelkéből. Hangján épen nem látszott meg, hogy már régen pihenteti. Az ilyen hosszabb pihentetések rendesen a hang rovására történnek, de ellenkezőjét tapasztaltuk a művésznőnél. Az a pihenés csak előnyére szolgált, mert hangja erőteljesebb, mint volt azelőtt. Az Ave Mária után francia dalt énekel, csak ép oly hatással, mint az előbbi. A műsor negyedik számában magyar dalokat adott elő annyi tüllel, annyi érzéssel, hogy alig hihető, van e még művésznő mostanában, a ki a magyar nép dalait olyan tudással és közvetlen érzéssel adja elő, mint a jeles művésznő, *Komáromy* Mariska. Mind a két számot frenetikus taps követte, minek a művésznő engedve, még néhány dalt énekel.

Még az ének hatása alatt állott a közönség, a mikor a pódiumon egy fiatal kezdő művésznő jelent meg, szerényen helyet kérve magának a programban, hogy bemutassa mindazt, a mit tud és a mit valódi, mély érzéssel ad elő. A hogy megjelent, a hogy föltűnt lenge alakja, a mint szerszámát, a hegedűt, hóna alatt szorongatta, tapsban és éljenzésben tört ki a közönség. Hogyisne! Ismeri már a pécsi közönség a fiatal művésznőt, *Opris* Valéria urleányt, volt már része játékában gyönyörködni. Csakhogy akkor még mint zeneakadémiai növendéket hallottuk s azóta sokat, nagyon sokat tanult és emelkedett. Most, mint kezdő művésznő állt előttünk, a nagy mester, *Hubay* Jenő tanítványa, a ki még eljött hozzánk, hogy bucsut vegyen a pécsi közönségtől, mielőtt a művészi útjára indulna, arra az utra, a hol csakis dicsőség,

lennek Vörösmarty lantja tör utat költészetünkben.

Szellemének lángján átfinomítja a hazai történet zordon eseményeit, fantáziája színes sugaraival megaranyozza az őskor idilljeinek kedves képeit. Etelét, mint meteort rajzolja fel a magyar költészet égére, Szabolcsot a mindent leverő szerelem rózsaláncán hozza be az új hazába, Árpád harcaiban a honalkotás fenséges munkáját tárja a honfelejtők szeméi elé. Szt.-Lászlót a magyar lovagkor legendaszerű hőségé avatja a cserhalmi ütközetben; a várkonyi jelenetben a testvérviszályt, a magyar szent korona fényét s a magyar kard dicsőségét hirdeti. Hazánkat Salamonnal is sok baj emészté, míg a nagyravágyás démoni tüze a rezignáció imájában hamvadt el.

A lovagkor alkonyán újra szüli a renaissance kor hajnalát, delét. Vörösmarty lantján új életre kel Nagy Lajos tág határu birodalma, melynek nemzete nagy, hatalmas és boldog, parancsol a sebes Dunának, csatázik tengertől tengerig, nagy királyát s a jót, mint egy Istent, őt Budában fényvel udvarolja; feltárl a zsarnok uralom kénye, a lófarkon hurcolt ártatlanok vergődése, Zsigmond király gögös trónja, Kont, a kemény vitéz, térdet hajtani nem tudó makacssága, a bakó villogó bárdja; látjuk a kereszt és félhold véres tusait Hunyadi, Kapisztrán hősi csataiban; látjuk az egri sasokat, az ölt viadal párdúcait,

bir és babér várakozik reája. Elmege majd a művészek hazájába, Londonba, a hogy a tavasz megpirkad, a mint a fecskék visszatérnek. Mint szerény kezdő indul el, hogy előbb külföldön hirnevet szerezzen a magyar hegedűművészetnek s majd csak akkor, ha mindenütt elismerés kíséri, tér vissza hozzánk, Magyarországra, mint meglelt művésznő. — Mert a művész hazája széles e világ, csak hogy ebbe Magyarország épen nem tartozik bele. Hátatlan talaj ez a művészetnek, itt nem ismerik fel, csak már akkor, ha külföldön emelték nagyra.

Opris Valéria urleány Paganini nagy kompozícióju, nehéz »Versenyművét« adta elő. E klasszikus darabot, a melyben a sok finom és rendkívül nehéz moduláció hirtelen változik, a művésznő kotta nélkül játszotta el. Látszott, a mint egészen belemélyedt játékába. Telve érzéssel és szenvedélylyel adta elő. A közönség bámulattal és elragadtatással hallgatta. Gyönyörködött, milyen könnyedén, ritmikusan vetette a vonót, melylyel oly tiszta hangokat csalt elő a hegedűből. Pompások voltak staccatói, finom, szinte leheletszerűek pianói. Fortéi, igazi erőteljes forték voltak. A nagy mű befejeztével impozánsan nyilatkozott meg a közönség elragadtatása. A felhangzó taps csak akkor szűnt meg, a mikor még eljátszotta *Wieniawsky*: Selienkáját, a mit mesterének, *Hubay* Jenőnek »Csak egy kis lány...« kezdetű ábrándjával toldott meg. Zugó taps és éljenzés között vonult vissza a művésznő. A műsor ötödik pontja *Pethe* Lajos zongorajátéka volt. E valódi magyar virtuózban nagy stílusú művészt láttunk, a kit szívesen, gyönyörrel hallgattunk meg, mert játékában a magyar életet megzenésítve halljuk. Nem pózol, hanem természetességre törekszik. Előadásával óriási sikert aratott. Zongora játékában csodálatost hallottunk. Ugy hangzott, akárcsak egy nagy zenekar játszott volna. Játékában teljesen magyar volt. Programját még néhány darabbal kellett megtoldania. A közönség valósággal tombolt a átétek végén.

Mind az énekszámokat, mind *Opris* Valéria urleány hegedű játékát *Preuss* Adolf kísérte zongorán. Kitűnő kíséret volt. Nagyon emelte mind *Komáromy* Mariska urnő énekét, mind a hegedű-játékot.

A program befejeztével, kis pihenő után táncra perdült az ifjuság és a tánc éjtel-

a vassá meredő vitézeket, kiknek ereje a bátorság, mely mint örök gyémánt ragyog és nem retteg időtől, halljuk a harc réz torkait, a kürtök mint rengetik harsány szavaikkal a levegőt, melyben ezer síp küldi üvöltését, pereg a dob, csattog az érc tál s örvényez felűtő zajlással az összeveszett hang; és halljuk Dobó harsogó szavát: »Menj török és mondd el, mint vendégelnek Egerben.« S mi megható a fegyvercsere dicsőségét éltével fizető Kemény Simon özvegye, a mint ott csügg a síron, egyedül, gyászfüzként, melynek mélyen ül a földben gyökere.

S mily mesteri kézzel vannak ráhímezve a letűnt századok történeteinek barna vásznára az idilli élet tarka képei, a királyi pompa mámorába a liliomhullás tragédiája Szép Ilonka regényében, a keserű harc zajába miként van odavetve az elsorvadt suj lángra gyult szerelem végső fohásza Omár és Ida találkozásában, a hadi zavar forgatagában miként tűnnek fel a szív örvényei: a gyanutól korbácsoló Telegdi romlása, a boszút lihegő Tihamér lelki nyugalmanak hajótörése Enikő árnyán, a kincskereső zsigori bűnhődése gyermeke elvesztésével, a komoly küzdelmek oldalán mily megkapó ellentét a mesés történetek szeszélyes rajza Csongor és Tündében; hogyan magasul fel a nemzeti nagy tények közt az egyéni derékség dísz Toldi alakjában! A hány kép, annyi példa, a hány alak, annyi hőstett, a hány szó, annyi eszme,

utáni két óráig tartott. A talp alá valót ifj. Korody Gyula húzta. Az első négyest két kolonban nyolcvan pár táncolta. A közönség nagyobb része ott maradt a táncra. Tudósítónknak a jelen volt hölgyek közül a következőket sikerült följegyezni. *Asszonyok*: dr. Fejérváry Imre báróné, Zsiga Lászlóné, dr. Müller Jánosné, Girardi Józsefné, dr. Bodó Aladárné, Taizs Józsefné, özv. Simon Jánosné, Zsolnay Miklósné, lovag Scholz Istvánné, Scholz Gyuláné, Huba Atilláné, Littke Lőrincné, Littke Ernőné, Eizer Jánosné, jánosi Engel Gyuláné, Fekete Mihályné, dr. Ferenczy Lászlóné. Pilch Jenőné, Littkené Komáromy Mariska, Tallián Zsigáné, dr. Kenessey Aladárné, Ptacek Viktorné, Geltsch Frigyesné, dr. Lauber Rezsőné, Késmárkyné, Deutsch Frigyesné, Csígyó Kálmánné, Csígyó Jánosné, Opris Péterné, Szinkovich Károlyné, Dragonescu Dömené, Sztraka Ferencné, özv. Lauber Rezsőné, dr. Kelemen Mózesné, özv. Müllherr Ferencné, Kaffka Károlyné, Bari Istvánné, Bence Sándorné, Pataki Vilmosné, Klimó Jánosné, Cvetkovics Gyuláné, Horváth Antalné, dr. Angyal Pálné, Pethe Lajosné (Kaposvár), özv. Szendrődyné, özv. Grünhuth Ignácné, Blauhorn Mihályné, Svabach Zsigmondné, Fűspök ezredesné, Modly Bélané, Forray Valérné, dr. Szekrényessy Ferencné, Tripammer Károlyné, Udvarnok Győzőné stb. stb. *Leányok*: Girardi növ., Zsiga Gizi, Szilassy Katinka, Simon Lujzika, Vasváry Dóra, Zsolnay Terus, Kopp Irma, Fekete Irma, Horváth Margit, Jobszt Márta, Grünhut Etti, Obláth Margit, Tallián növ., Fűspök Adél, Bence Sarolta, Butykay növ., Kerese Böske, Duka Mileva, Scholz Mártha, Tibor Pancsi, Klimó növ., Lauber Margit, Eckensberger Lagi, Pollák Terézia (Grác), Dracht Irma, (Bpest), Schetter Etti, (Eszék), Opris növ. Németh Margit, (Győr), Modly Ida (Szegzárd), Szikorszky növ., Streicher növ. stb. stb.

A kaszinó erre az ünnepélyre meghívta *Szell* Kálmán miniszterelnököt, kinek neje a nagy költő leánya, *Vörösmarthy* Bélát a Curia másodelnökét, a költő fiát, *Rákosi* Jenőt, az „Otthon“ írói kör elnökét, mint a szoborra való gyűjtés kezdeményezőjét és végül a székesfehérvári „Vörösmarthy“-kört“. Ezek a meghívásra báró *Fejérváry* Imre főispánhoz, mint a pécsi nemzeti Casinó elnökéhez intézett következő levelek, illetőleg sürgönyben válaszoltak:

s a hány hang, annyi tűz, annyi érzelem, lelkesedés. Csupa dicsőség, csupa erő és báj, biztatás és gyönyör.

S a szellemvilág hőseinek, kora jelesei mindegyikének oda nyújtja az elismerés pálmáját, a hir babérát: a hazáját karddal és lanttal védő Zrínyinek, a haza és emberiség új tanát hirdető Pázmánynak, Virágnak, a virtus és magyar hazafiság koszosának, Vitkovicsnak, a lelkes rác magyar költőnek, Kisfaludy Károlynak, kinek időt muló művei fennmaradnak, Kölcseynek, a filozóf költőnek; Berzsenyinek, kinek megédesült a fájdalom ajkain, Deák Ferencnek, ki munkabíró lelket s emberszerető szívet kért a hazának, Széchenyi Istvánnak, kinek műveire kiderült az éj s látni kezdett a vak s a haza szíve százados álom után feléledt. Hozsannát zeng Liszt Ferencnek, a hangok nagy tanárának, V. Ferdinándnak, kinek dísznevével felkiált az elhagyott inség.

Ez a költészet, ez a hang, mint varázsvessző ütött a fásult nemzedékre, a rút szibarita váz megmozdult, akarni mert és tette készült. A többi hazánk történetének fényes lapjai beszélnek el. A nemzeti akaraterő, tettvágy felkeltésében nyilatkozik először is Vörösmarthy költészetének etikai jelentősége.

(Folyt. köv.)

Budapest, 1901. dec. 7.

Igen tisztelt Méltóságos Ur!

Őszinte örömmel vettük nőmmel együtt, becses sorait, amelyekben a pécsi »Nemzeti Casinó« meghívását volt szíves tolmácsolni az általa rendezendő Vörösmarthy-ünnepélyre. Örömmel töltöttek el ezen sorok különösen azért, mert azon hazafias lelkesedés, a melylyel a mult idők halhatatlan nagyjainak emléket az ország minden részében ünneplik, leg-erősebb biztosítékát képezi imádott hazánk jövő előhaladásának és felvirágzásának. Sok oldalú elfoglaltságomnál fogja, a mely — nagyítás nélkül mondhatom — minden percemet lekötö, úgy hiszem természetesen fogják tartani, hogy szíves meghívásuknak nem felelhetünk meg, fogadják azonban lekötözött megemlékezésükért, úgy a magam, valamint nőm nevében is legmelegebb hálás köszönetünket. Kiváló tisztelettel *Szell* s. k.

Méltóságos Báró Ur!

Felemelő reám nézve az a boldogító tudat, hogy hazámfiainak boldogult atyám emléket még mindig kegyelettel őrzik szívökben és hogy az emlékére emelendő szobor létrehozásában oly lelkesen működnek közre.

A pécsi nemzeti kaszinó-egyesület azon ténye tehát, hogy a boldogult atyám emlékére emelendő szobor-alap javára ünnepet rendez, magában véve is hálás érzésre lel szívemben, de hálára kötelezve érzem magamat a tisztelt egyesületnek a személyem iránt tanúsított azon kegyes figyelme által is, hogy ezen ünnepélyre szíves volt meghívni.

Fogadja Méltóságod s fogadja a tisztelt pécsi nemzeti kaszinó-egyesület szíves figyelméért hálás és mély köszönetemet s miután személyesen nem jelenhetek meg, fogadja ez uton hazafias üdvözlőmet. Fogadja Méltóságod ezenkívül kiváló tiszteletem őszinte nyilváníását.

Budapest, 1901. december 6.

Vörösmarthy Béla s. k.

*

Budapest, 1901. dec. 5.

Méltóságos Uram!

Vettem megtisztelő meghívását a pécsi Vörösmarthy ünnepre. Legnagyobb sajnálatomra dolgom nem engedik, hogy mostanában eltávozzam Budapestől s így nem lehetek tanuja annak az ünnepnek, mely egy nagy nemzeti és művészi célt szolgálva maga is nemes művészi gyönyörűséggel lép egy szép és tisztult izlésű magyar város előkelő Közönsége elé. — Fogadja méltóságos Uram a meghívásért tisztelettel teljes köszönetemet s köszönetét a Vörösmarthy szobor bizottságnak azért a diszért és haszonért, a melyben a Méltóságod égisze alatt tervezett pécsi ünnep révén a szobor ügye részesülni fog. Méltóságodnak kitűnő tisztelettel alázatos szolgálja.

Rákosi Jenő

*

A pécsi Nemzeti Casinó Elnökségének.

Pécsett.

Vörösmarthy kegyeletét ápoló székesfehérvári „Vörösmarthy-Kör“ üdvözlőjét küldi az ünneplőknek.

Zichy Jenő, Vértessy.

H i r e k.

Pécs, 1901. dec. 9.

Az unatkozó korcsolyák.

A hogy Mindenszentek napján túl lépked az ember, egyszerre csak megérzi a tél hideg lehetőségét. A boltok kirakataiból eltűnnek a nyári és őszi holmik s termetes lábzsákok, jól bélelt bundák tekintgetnek ki onnét nyárs-polgárius megelégedéssel az utcán fázva és dideregve elhaladó alakokra.

A piactér megtelik káposztás és répás kocsiakkal; a gyümölcspiacon pedig szókörtén és lasponyán kívül nem árulnak mást a téli álmadozásra készülődő kofák.

A sétatér fáinak levélkéi egyre sárgulnak s a hogy lassan-lassan egyenkint leperegnek a földre, amolyan kihalt formájúvá varázsolták az egész teret.

És ilyenkor, a szomoru levélhullás eme korszakában, kezdenek ébredezni a nyár meleg napjaira eltett korcsolyák s türelmetlenül várják az időt, mikor a korcsolyázó téren kezdetét veszi majd az ő szezonjuk.

A minap látogatóban voltam valahol.

Sürgős beszélni valóm lett volna a házbeliekkel, de csak a szobaleányt találtam ott. Hanem az bizonyos, hogy ez a szobaleány takaros egy perszóna volt!

Mikor beléptem, a benyíló mellett levő kis fülkében kutatott. Három pár korcsolya volt, ott felakasztva egymás mellett; azoktól lestem el én a következő beszélgetést.

Az egyik pár, mely idomtalan nagy volt, az istenadta, rákezdte:

— No, az idén nem tudom, hogyan leszünk az órabecsztással!

— Tavaly én voltam közöttetek a legelső a pályán. A gazdámval folyton a kis szomszédasszony után sasiroztunk. Tudjátok, a kis szomszédasszonynak olyan gömbölyű szemei vannak, mint egy krajcár. Az arany-szőke baja apró tincsekben hull a homlokára a két orcáján gödröcskék támadnak, ha nevet. Az orra pedig isteni módon fitos. A gazdám ő vele, én meg az ő korcsolyáival kötöttem szoros barátságot. De, az istenért, erről ne szóljatok ám a gazdám feleségének! Még utóbb zsidóhoz küldene s többé sose látnám viszont a kis szomszédasszony korcsolyáit.

Az idomtalan nagyságu korcsolyapár nagyot sóhajtván elhallgatott. Rákezdte a másik pár, amely filigrán volt, helyes volt, s akkurátusan formás női lábakra készült.

— Beszélhetsz jó vitéz, — mondta az. — Ahogy ti távoztatok a jégről, jöttünk utánaatok mi. A te gazdád felesége, már tudniillik az én asszonyom, meg a szomszédasszony ura, már tudniillik a szomszéd ur. Milyen szédületes gyorsasággal siklottunk át a jégen. De csak egynéhányszor karikáztunk rajta végig.

A szomszéd ur nem igen szeretett a tömeg között, mindig a pálya leghátulsó részére igyekezett, a hol sötétség honolt s ahol nem zavarta őket senki sem. Aztán sugtak, bugtak, magam sem tudom, miről.

Igen messze voltam alattuk; mert tudhatjátok, hogy az asszonyunk is, meg a szomszéd ur is olyan idő tájban született, mikor sok eső járt a vidéken.

A harmadik pár korcsolya (a legkisebb, a legformásabb mind között!) egy ideig csak hallgatott, hanem hogy az öregek befejezték a beszédet, nekidurálta magát az is:

— No, — mondta — én csak kisasszonyommal együtt csak a papa meg a mama visszatérte után juthattam a jégre. De milyen óriási szerencsém volt nekem! Minden nap más gavallér kötött fel a kisasszony lábára. A huszár-kadétól fel a legfiatalabb kapitányig, a bakakapitánytól le a legsnajdigabb kadéig. Azután sorra, rendre jöttek, jegyzők, aljegyzők, bírák, ügyvédek, orvosok, tőkepénzesek, patikusok. Kiváncsi vagyok, hogy ezen a téren milyen rekordot érek el majd az idén...

Megcsiptem a szobaleány ajkát, az pedig közelebb simult hozzám és — mosolygott.

Künn azonban ijesztően sötétedni kezdett.

... Hanem azért lámpát kár lett volna gyújtani.

Figura.

Naptrend 1901. december 10-én.

Naptár: kedd, dec. 10. — Róm. kath.: Melkiades. — Prot.: Melkiades. — Görög-kel. (nov. 27.) Jakab. — Zsidó: Kiszlev 29. — Nap kél 7 óra 22 perckor; nyugszik 3 óra 52 perckor. — Hold kél 6 óra 29 perckor reggel; nyugszik 3 óra 39 perckor délután.

Időjelzés: A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: fagypontról körüli hőmérséklet, délen csapadék várható.

Közigazgatási bizottság ülése a vármegyházán d. e. 9 órakor.

Színház: Szoyer Ilonka vendégfelléptével: »Gésák«, operett.

— (Zenés mise.) A dec. 8-án a székesegyházban tartott ünnepi istentiszteleten a »Pécsi Egyházi Zene egyesület« énekkara *Zellernek* remek kompozícióju miséjét adta elő a helybeli katonai zenekar kíséretével. A művet a múlt évben hallottuk először, s szépségei, melyeket annak idején kiemeltünk, most is áhitattal töltötték el annak az intelligens publikumnak a szívét, mely a Szűz Anya e főszege ünnepén a vártemplomban összesereglett. A Glória harmonikusan hullámzó dallamai, melyek mindenkor a legszebben alkalmazkodnak a lythurgikus szöveghez; a drámai erővel haladó Credo az ő természetes értelmes frázisaival, elevenséget és üdéséget kölcsönző gyakori tempováltozásaival; a Sanctusban a fuvó hangszereknek sejtelmes hangjai most is mély maradó hatást gyakoroltak a hívő lélekre. Az énekkar, mely eddig is minden alkalommal megmutatta, mire képes a művészi tudás és meggyőződésből fakadó lelkesedés, ez alkalommal is feladatának magaslatán állott: bámulatos fegyelmettséggel, biztos intonációval, színes változatokkal, öntudatos egyértelműséggel interpretálta a mű a beszédes gondolatait, hiten alapuló, okos érzéseit. Csodáltuk azt a dinamikát, mely megrázó erővel, megdönthetetlen szilardsággal hirdeti p. o. Credo egyes hitágazatait, majd etherikus pianóival könyfakasztón sirja el az isteni szeretettől érintett lélek megindulását, majd ismét egyenletesen emelkedő crecendóival festi a bizakodó szív ébredő reménységeit. Valóban, csak olyan hittel és tudással, érző szívvel és művészi képességekkel gazdag énekkar képes ilyen előadásra, a milyen például ez a a mi egyházi énekkarunk. És hogy mienk, erre igen büszkék vagyunk. Offertoriumra *Kaffkáné szül. Benkő Olga* báronő *Greithnak* »Ave Mária«-ját énekelte ének- és zenekar-kisérettel, iskolázott hangján, mely különösen a felsőbb regiszterekben behizelgő erővel cseng, szívhez szólóan tolmácsolván az angyali üdvözlőt. A szent misét megyés püspök urunk ő méltósága tartotta, kinek bevonulásakor *Gruber* »Ecce sacerdos«-át adta elő az ének- és zenekar. — E tudósítást tisztünkhöz hiven, nem mulaszthatjuk el el megtoldani azzal, hogy azért a sikerért, a mit az egyesület tegnap ismét kivívott, elsősorban *Bitter* Illés, főgimnáziumi tanárt illeti a teljes elismerés és dicséret. Mint az egyesület karmestere, fáradhatatlanul működik. Nem kimél időt, sem fáradságot, csak hogy minél jobbat nyújtson az egyesület. Az egyesület lelkes alapítója, *Disckha* Győző, a ki olyan odaadóan buzgólkodott az egyesület alapításánál, sajnos, tegnap már nem lehetett a jelen zene-egyesületnek újabb nagy sikerénél.

— (Theauzsonna.) A nőegylet saját helyiségében tegnap tartotta az első theauzsonnáját, a mely igen jól sikerült. A helyiségek zsufolásig teltek meg, úgy hogy alig lehetett mozogni. Az összegyűlt fillérekből ismét sokat nyújthat a nőegylet a szegényeknek. A háziasszonyok és a fiatal leányok ugyancsak szorgoskodtak, mindenüvé kiterjedt a figyelmök, hogy mindenki részesüljön az uzsonnában. Az uzsonnát program követte, a melynek első pontját *Greksa* Kázmér dr. főgimnáziumi tanár felolvasása képezte. A felolvasó igen szellemesen beszélt az izlésről. A legkülönbébb dolgokat felsorolta, a miknél csak az izlés megnyilvánul. Nagyon találóan emlékezett meg a képes levelező lapokról. Ha egy leány ismerőse más városba, vagy külföldre utazik — ugymond a felolvasó — attól az ismerőstől a leány úgy bucsuzik el: „küldjön anzichtz-kártyát!“ A felolvasó előadásával zajos, tetszést keltett. Utána a „pécsi nemzeti színház“ tagja, *Márkus* Aranka, énekelte *Leoncavalló* „Bohémjét“. Énekével az egész közönséget elragadta. A felhangzó tapsokra és eljenzésre a művész még egy klaszikus dalt énekelt, majd ezt megtoldotta egy magyar dallal. Ezeket is ép oly nagy hatással adta elő, mint az elsőt. Az éneket *Hoff* Richárd ismert zongora virtuoz kísérte feltűnő precíz játékkal. A program utolsó pontjául a Jogászbanda kitünőbbnél kitünőbb magyar darabokat játszott. A mint a pódiumon megjelentek, zajos taps fogadta őket. Tegnap is ép oly nagy sikert arattak, mint már számos más alkalommal. Kétszer is megtoldották a programot a közönség „hogy volt“-jára. A műsor után a közönség még jó ideig együtt volt és kellemesen elmulatott. Műsoron kívül a Jogászbanda még több darabot játszott általános tetszés között. A tegnapi tea-uzsonna bevétele 348 korona. Felülízetek: *Pilch* Andor két koronát és özv. *Sipőc* Istvánné egy koronát. A karácsonyfára adományoztak, ugyancsak a theauzsonna alkalmával, *Fischer* Krisztina tíz koronát és *Végh* Jánosné két koronát. A népkönyha céljaira adott dr. *Fodor* Ignácné tíz koronát. — A legközelebbi theauzsonna december tizenötödikén lesz szintén műsorral.

— (Az állandó választmány ülése.) Baranyavármegye állandó választmánya ma délelőtt tíz órakor a vármegye közgyűlési termében, br. *Fejérváry* Imre főispán einöklete alatt ülést tartott, melyen *Koszits* Kamill vm. főjegyző, *Rech* Dzsó vm. tb. főjegyző, *Darócy* Aladár dr. főispáni titkár, *Jessenszky* Lajos árvaszéki elnök, *Nagy* Jenő, tiszti főügyész, *Johann* Béla dr. vm. tiszti főorvos, *Gyenes* Klétus főszámvevő, *Koszits* Ákos tb. tiszti főügyész, *Vaniss* Sándor, *Máthé* Ödön és *Horváth* István főszolgabírák s a referens aljegyzők, valamint *Mende* Lajos dr., *Driesz* Lajos, *Hinka* László, *Koszits* Szilárd, *Szivér* István, *Simonffy* János, *Ország* Lajos és *Német* Lipót bizottsági tagok jelentek meg. Az állandó választmány ülésének tárgyát a folyó hó 12-én tartandó megyei rendkívüli közgyűlés tárgysorozatának előkészítése képezte, minek során csupán baranyavári *Tormay* Károly alispánnak nyugdíjazása iránti kérelme provokált hosszabb vitát és tárgyalást, mely után az

állandó választmány, úgy szólván hozzászólás nélkül tudomásul vette a referens aljegyzők jelentéseit.

— **(Uj városatyák.)** Tegnap választottak a második kerület választói polgárai az elhalt *Dischka Győző* és *Hartl Ferenc*, városi törvényhatósági bizottsági tagok helyére új városatyákat. A választás a belvárosi fiúiskolában reggel 8 órakor kezdődött *Little József* elnöklete alatt. Helyettes elnök dr. *Tróber Aladár*; jegyző *Nagy László*, közigazgatási gyakornok volt. Bizalmi férfiak voltak: *Kammerer Ferenc*, *Schneider István*, *Szuly János* és *Skála Vencel*. Beadatott 310 szavazott az első, ugyanannyi a második tagsági helyre. Szavazatok nyertek: *Höfler Nep. János* 185; *Lenkei Lajos* 161; *Horváth István* 122; *Csigó János* 100; *Woleszky Károly* 19; *Csögl János* és *Reisch János* 2—2 s többen 1—1 szavazatot. E szerint megválasztottak *Höfler Nep. János* és *Lenkei Lajos*. A választás ellen 15 nap alatt lehet felebeznit s a felebezesek dr. *Tróber Aladár* főjegyzőhöz, mint az igazoló választmány előadójához adandók be. A két megválasztott új városatya mandátuma a jövő évi március 19 ig terjed.

— **(Az ügyvédi kamara tisztujtása.)** Mint lapunk szombati számában megírtuk, a pécsi ügyvédi kamarának december 22-re kitűzött tisztujtása tárgyában szombaton este a kamara helyiségében értekezlet volt, melyen a kamara tagjai nagy számban vettek részt. Az értekezlet *Simonfay János* elnöklete alatt mindenekelőtt a kamarai elnökválasztás kérdését vette tárgyalás alá s a jelen voltak egyhangulag abban állapodtak meg, hogy erre a tisztségre ezuttal is *Erreth János*ot kívánják megválasztani, a ki már 24 éven át áll a kamara élén s a kinek vezetése nemcsak mindig a kamarai tagok elismerését vívta ki; de annak köszönhető az is, hogy a pécsi ügyvédi kamara az ország kamarái közt általánosan elismert tekintélyre tett szert. Minthogy azonban *Erreth János* a kamara legutóbbi választmányi ülésén bejelentette azt a határozott szándékát, hogy ezuttal az elnöki állásától végkép visszavonulni óhajt, elhatározta az értekezlet, hogy a továbbiak megbeszélése előtt küldöttségileg kéri föl az elnököt e szándékának megváltoztatására. Tegnap, vasárnap d. e. 11 órakor ennek folytán számos tagból álló küldöttség kereste föl lakásán *Erreth János* kamarai elnököt s a küldöttség szónokája, *Simonfay János* tolmácsolta az értekezlet megállapodását, kérvén, hogy ezuttal még vállalja el az elnökséget. *Erreth* meghatva mondott köszönetet a kartársak ragaszkodásáért, de ismételtén kérte őket, hogy most már tekintsenek el az ő személyétől s ezt főleg azzal indokolta, hogy ő már tényleges ügyvédi gyakorlatot nem folytat, pedig nézete szerint az elnöki tisztet legheylesebben mégis csak tényleg gyakorló ügyvéd töltheti be. A küldöttség tagjai azonban kijelentették, hogy éppen ez a körülmény még inkább alkalmasabbá teszi őt az elnöki tiszt betöltésére, mert így egyrészt inkább képes tevékenységét a kamarának szentelni, másrészt pedig kartársaival a bírói fórumok előtt sem kerül szembe s így inkább van nála biztosítva az elfogulatlan pártatlanság, mikor azok ügyében mint kamarai elnök, eljárni hivatva van. Az ekként megnyilatkozó osztatlan bizalom és ragaszkodás láttára végre *Erreth* mégis engedett kartársai kérésének, s a jelenlevők viharos éljenzése között kijelentette, hogy ha a közbizalom ismét benne fogna összpontosulni, ezuttal még kötelességének fogja ismerni, hogy előtte meghajoljon. A választási előértekezlet folytatására ekkor december 15-dikét tűzték ki határidőül, melyen a ka-

mara többi tiszt állásainak betöltéséről és a választmány megalakításáról fognak eszmecserét folytatni.

— **(Esküvő.)** Ma délután felöt órakor léptek házasságra az anyakönyvi hivatalban *Ratkovics Károly* és *Hoffmann Marianna*, *Hoffmann Lajos* butorgyáros leánya. A házasságkötést *Majorossy Imre* polgármester végezte. Tanúk voltak *Kindl József*, kereskedelmi tanácsos és *Kovacsics Antal*. Az új pár frigyét a belvárosi plébániatemplomban megáldatta.

— **(Hivatalvizsgálat.)** *Jakabffy Imre*, állattenyésztési felügyelő, ma hivatalvizsgálatot tartott a pécsi rendőrkapitányság elsőfokú állategészségügyi hatóságánál, hol *Schulz Ferenc* rendőrkapitány és *Pajor Leó*, állami törvényhatósági állatorvos által vezetett összes hivatalos könyveket és kimutatásokat megvizsgálván, mindent rendben talált.

— **(Elnökválasztás.)** A pécsi Polgári Kaszinó tegnap délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen elhunyt elnöke *Hartl Ferenc* helyére választott új elnököt. — A választás egyhangú lelkesedéssel *Zsolnay Miklós* gyárosra esett, kiben a pécsi Polgári Kaszinó minden tekintetben olyan elnököt nyert, a ki a Kaszinó érdekeit mindenkor szíven viseli s e régi és előkelő társadalmi együletünknek diszére válik. A rendkívüli közgyűlés a kaszinó alapszabályait akép módosította, hogy a tisztviselői karba két alelnök és egy helyettes igazgató választandó s a tagsági díj évi husz korona lesz. Az ekép módosított alapszabályokat jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz fogják felterjeszteni.

— **(Az alispán nyugdíjazása.)** Baranyavármegye állandó választmányának mai, különben egyhangú, szinte unalmas lefolyású ülésének egyetlen érdekesebb tárgya, mely nagyobb vitát provokált, baranyavári *Tormay Károly* alispánnak nyugdíjazás iránti kérvénye volt, mely *Tormay Károly* alispán a nyugdíjazás iránti kérelmét a kérvényhez csatolt, tiszti főorvosilag látta-mozott szabályszerű orvosi bizonyítvány alapján kérte, mely szerint régi munkássága folytán támadt oly mérvű szem idegesség és szemgyöngeségben szenved, mely látóképességének veszélyeztetése nélkül nem engedi meg az irás és olvasással járó további megerőltetést. Az alispán nyugdíjazása iránti kérelmének tárgyalásánál elsőnek *Simonfay János* bizottsági tag szólalt fel, ki elvben nincs a nyugdíjaztatás ellen, bár szerinte az alispán jelenlegi képviselői állása természetesen — ugyanazon táradágokkal jár, mint alispáni tiszteinek teljesítése, ellene van azonban annak, hogy *Tormay Károly* mint alispán nyugdíjat, mint honatya pedig képviselői fizetést huzzon. Azt indítványozza tehát, hogy mindenekelőtt — specialisták szakmájába vágó betegségről lévén szó — a kérvény mellett levő orvosi bizonyítványt vizsgálta felül a vármegye egy fővárosi szem-specialistával, azután pedig a nyugdíjaztatás engedélyezése mellett, a harminchéti évi szolgálat után járó 49 százalékos nyugdíjilletmény folyósítását szüntesse meg addig, míg az alispán képviselői állást tölt be. *Kossits Kamill* vm. főjegyzőnek ama ellenvetése után, mely szerint a szabályszerűen kiállított orvosi bizonyítvány akként való felülvizsgálása sértene a megye autonómiaját, dr. *Mende Lajos* kir. tanácsos, vm. nyug. főorvos szólalt fel s szerinte a vármegye törvényhatósága nem gyakorolna még akkor sem valami tulságos méltányosságot, ha minden orvosi bizonyítvány, vagy támogató ok gyanánt figyelembe veendő szembaj nélkül teljesítené az alispánnak kétségtelenül jogos kérelmét, miért is indítványozza, hogy az állandó választmány minden akadékoskodás nélkül tegyen előterjesztést a közgyűlésnek az alispán nyugdíjazás iránti kérelmének, különös kikötmények

nélküli engedélyezése iránt. — *Ország* Lajos bizottsági tag a maga részéről nem vitatja az orvosi bizonyítvány felülvizsgálatának szükségességét, azonban helytelennek tartja az alispán nyugdíjazás iránti kérelmét, még pedig azért, mert az alispáni székbe őt a vármegye közönségének bizalma emelte, mi kétségtelenül oly megtiszteltetés, melyről az ember nem mond le oly könnyen, különösen akkor, ha másrészt oly állást képes betölteni, mely egészségi szempontból ugyanoly káros kötelemekkel jár, mint az alispáni tisztség. *Hinka László*, bizottsági tag, *Mende Lajos* dr. indítványához csatlakozik s *Driess Lajos*, valamint *Német Lipót* is *Kossits Szilárd* és *Szívér István* bizottsági tagok hozzászólása után a főispán a tárgyat szavazásra bocsájtotta, melynek folyamán a feltett két kérdésre: (általában elfogadja-e az állandó választmány a nyugdíjazás iránti kérelem előterjesztését? És ha igen, kíván-e a nyugdíj illetmények folyósítása tekintetében feltételeket szabni?) Akként történt a szavazás, hogy *Tormay Károly* alispán nyugdíjazás iránti kérelmét az állandó választmány minden megszorítás nélkül fogja a közgyűlés elé terjeszteni s ott a kérelem teljesítését javasolni.

— **(Rablómerénylet az országuton.)** A siklósi országút mellett, a mályomi hatáiban egy félig a földbe épült viskó van, a melyben a szomszjas utasok üdülésére bormérést rendezett be annak tulajdonosa. Ez az országuti viskó a tegnapi kora reggeli órákban vakmerő rablómerénylet színhelye volt, a mennyiben a mondott időben eddig még ismeretlen tettesek megtámadták az ott tartózkodó csapatot, *Nyul Jánost*, s azt vadállati kegyetlenséggel felholtra verve, elrabolták tőle 25—30 koronára rugó pénzkészletét. A súlyosan sérült csapatot, a kit még teljes eszméletre hozni s így megtámadtatása felől kihallgatni sem lehetett, ápolás végett a pécsvárosi kórházba szállították.

— **(Személyzet szaporítás.)** A vármegyénél a munkaanyag torlódása folytán ideiglenes minőségben, kiegészítőül négy díjnokot alkalmaztak, kiknek helyére azonban a vármegye két irnoki állás szervezésének engedélyezését kérte a m. kir. belügyminiszteriumtól, mely e kérelem teljesítését megtagadta. Ennek folytán a vármegye most azon kérelmét terjeszti a belügyminiszteriumhoz, hogy a már alkalmazásban levő díjnokok továbbra való alkalmazását engedélyezze. — E kérelemmel mai ülésében foglalkozott az állandó választmány, mely a közgyűlésnek így értelemben fog előterjesztést tenni.

— **(Irja az uramét!)** Javakorbéli menyecske állit be panaszszal a kihágási kapitány elé. Az urát érte ugyan a sérelem, de hát már ő mondja el, mert az ember el van foglalva.

— Egy a kuckó a kemencével, — mondja, — annyi vagyok én is, mint az emberem.

A kapitány felveti az általános kérdéseket, miután helybenhagyja a véleményét.

— Hol született?

— Itt Pécsen.

— Hány éves?

A menyecske nagyot néz, azután csöndesebben mondja:

— Hát csak vegyék kérem mégis úgy, mintha az uram panaszkodna maga. Irja be az ő éveit.

— **(Választanak e vármegyei pénztárnokot vagy sem?)** Erre a kérdésre a miniszterelnök, mint belügyminiszter, a pénzügyi bizottság egy minapi ülésében azt a választ adta, hogy ha a vármegyei pénztárak államosításáról szóló hétfőn tárgyalásra kerülő javaslatból még a jövő héten törvény lesz, akkor nem lesz pénztárnoki választás. Ha pedig nem lesz törvény, akkor a pénztár-

nokokat is megválasztják. A törvényjavaslat egyik szakasza oly értelmű, hogy az már a törvényerőre való emelkedéssel számol. Erre a miniszrelnök kijelentette, hogy amennyiben jövő héten a javaslat törvényerőre nem emelkednék, ezt a szakaszt megfelelőleg fogja módosítani. Képviselő körökben azt hiszik, hogy miután már 16-án megindulnak a választások, aligha lesz a javaslat addig végleg letárgyalható és szentesíthető.

— **(Poétikus rendőrség.)** Ha jogos is az a panasz, hogy a rendőrségi személyleírások tulságosan szárazak és bürokratjellegek, a pozeni rendőrség semmiesetre sem veheti magára ezt a panaszt. A főkapitányságot ugyanis arról értesítette a pozeni rendőrség, hogy ott nyomtalanul eltűnt egy előkelő porosz katonatiszt leánya. Az átirathoz a leány ismertető jelei is csatolva voltak. Ez ismertető jelek azután alaposan elűtnek a sablontól. Például a szemeiről azt mondja a személyleírás, hogy azok mélytekintetűek és sóvárgók. Ismertető, de legalább érthetően megmagyarázza, hogy miért tűnhetett el az a leány, a kinek szemei sóvárgók. S ha valami ifju és bohó detektiv elé kerül az eltűnt leány, még végzetes is lehet reá a sóvárgó két szeme...

— **(Vert ezüst dísz tárgyak és iparművészeti áruk)** ritka műizlésű dísz tárgyak és rendkívül pontosan járó bámuatos finom és praecisen járó órák láthatók Schönwald Imre műrás és ékszerész kirakátaban és üzletében. — Igazán el lehet ezen tárgyakra mondani, hogy az ötvös műesség remekei, úgy a mint azok Páris, London legelső ötvöseinek műterméből kikerülnek, hirdelve a modern izlést és a művészi forma tökélyét. És ezek a dísz tárgyak mind ezüsből és tiszta aranyból vannak, ebből a szép és hazánkban oly népszerű fémből, különösen az ezüst, melynek az utóbbi időben beállt ár hanyatlása nagyon megkönnyíti a beszerzést, gyönyörű valódi ezüst étszerkészletek, gyümölcsstartó állványok, gyertyatartók, szivarkasetták, kelyhek, kecses és nemes izlésű arany női, láncok, ritka-művű zománcozott és drágakövekkel ékített női órák, szolid kivitelű, legjobb járásu uri órák, melyek a legökéletesebb szerkezettel vannak ellátva, a legegyszerűbb és a legdrágább művészi kézi munka eredménye; van közöttük 1—2—4 ezer forintos dísz tárgy is, de vannak egészen olcsók is, melyek szintén kifogástalan minőségűek, mindenki látni, apróra megvizsgálni akarja e gyönyörű kiállítású tárgyakat és a ki teheti bizony nem állhatja meg, hogy ne vegyen belőlük. — A ki tehát a szépnek barátja és az iparművészet iránt érdeklél bir, az tanulmányozza e kirakatot, ilyen szép dísz tárgyak úgy sem voltak még eddig közszemlére és oly jutányos árak mellett megvásárlásra kitéve.

Művészet, irodalom.

A budapesti népszínház jövője.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1901. december 9.

Mindenki tudja, a ki a fővárosi színházi viszonyokkal ismerős, hogy a népszínház korántsem az az aranybánya többé, a mely még csak néhány év előtt volt. Akkor a népszínháznak a nemzeti színházon és az operán kívül nem kellett más állandó színházzal versenyeznie, megvolt a maga törzsközönsége s a primadonnák is szerényebbek voltak igényeikben...

Néhány év óta azonban fordult a sor. Három helyett hat állandó színházunk van, hat színház között oszlik meg a közönség, s a verseny óriásivá nőtt a magánszínházak között. Ennek legelső következményei a folytonos primadonna-háborúk lettek, a melyeknek, ha nem is a közönség, de mindenesetre az illető direktorok zsebei adták meg az árát.

Sok szeszélyes primadonnának a miniszterek fizetését jóval felülmuló gázsit kénytelenek fizetni, csak hogy megtarthassák a színházuknak, a melynek közönsége igen sokszor érdemen felül rajong egy-egy primadonnáért.

Különösen áll mindez a népszínházra vonatkozólag. A népszínház, mely még néhány év előtt egyike volt a legtöbbet hozó vállalatoknak, ma már alig fedezi az önköltségeket. Porzsolt igazgató, a népszínház mostani bérleje, egész vagyonát belelőtte a népszínházba, és ha csak a népszínházi bizottság újra neki nem adja a bérletet, nem tudjuk, mit fog csinálni...

És bár mindez köztudomású dolog, mégis talán még sohasem akadt annyi pályázó, mint most, a mikor a népszínházi bizottság újból kiírta a pályázatot a színház bérletére.

Csak hogy a népszínházi bizottság teljesen tisztában van avval, hogy minő felelősséget vesz magára a bérlet odaitélésénél és ezért elsősorban azokra a pályázókra van vagy lesz tekintettel, a kik a népszínház jövőjét illetőleg megfelelő pénzügyi garanciát nyújthatnak. Biztos forrásból nyert értesülésünk szerint a bizottság bizalmasan a színház volt bérlejtével, Evva Lajossal tárgyal a színház átvétele ügyében, míg másrészt Porzsolt igazgató minden követ megmozgat a maga érdekében.

Porzsoltra nézve a bérlet újból való elnyerése a lét vagy nem lét kérdése. Odáig jutott, hogy ha az új bérlettől elesik, úgy még a mostani szerződés lejártá előtt becsukhatja és be is csukja a boltot...

Már tudniillik a népszínházat.

○ **A bőregér.** Ugyanazon zsúfolásig megtelt ház, ugyanazzal a lelkes hangulattal, mint az előző estén nézte végig Szoyer Ilonka második felléptét. A művésznő ez alkalommal Rosalinda szerepét énekelte és játszotta az ő sajátos, ezüstösen csengő hangján, pajzánul temperamentumos játékával, melyért óriási tapsviharakkal jutalmazták, úgy, hogy Szoyer Ilonkát ez estén minden felvonás után legalább is nyolcszor hívták a lámpák elé. A többi szerepekben teljes elismerés illeti *Kapossy Józst, Nádassyt, Mezeyt, Kozmát* és *Pestit*, kik mindannyian dicséretes buzgalommal fáradoztak az est sikerén. Meg kell még emlékeznünk, hogy *Csige Ilonka* és *Sáfrány Vilmos* igen kecsesen táncolták el a komikus polkát, melyet meg is kellett ujrázniok.

○ **A vasárnapi előadások.** Az utolsó helyig teljesen zsúfolt ház előtt került színre tegnap délután *Lili*, ez a mi kedvenc operettünk, melynek címszerepét *Kapossy Józsa* pompásan játszotta. Kitűnő partnere volt *Mezey* a hadnagy szerepében. *Pesti Saint Hypotése* márkija már ismert pompás alakítás. Teljes elismerés illeti a többi szerepekben *Molnárt, Vágót, Nagy Vilmát* is.

Este gyéren elfoglalt földszinti széksorok de zsúfolt karzat előtt Rákossy népdramája, *Magdolna* került színre. A címszerepet igen mély érzéssel *Miklóssy Ilona* játszotta, ki *Thury Elemérrel* együtt (Gyömbér László) igen sok tapsot kapott. *Vágó Béla* pompás alakot csinált Zsizskó tragikomikus szerepéből, *Kar-*

dos pedig mint Bence urfi jeleskedett. A többi szereplők, úgy *Fekete* az öreg Gyömbér szerepében elismerést érdemelnek.

Folyó szám 73. Idénybérlet 74. Páratlan bérlet

Nemzeti színház.

Ma, kedden, december hó 10-én:

Szoyer Ilka negyedik vendégfelléptével:

Gésák.

Operette.

Személyek:

Reginald Fairfax,	Mezey Andor
Imári Márki,	Szilágyi A.
Lady Constanze	A. Nagy Vilma
Mary Worthington	Acél Szidi
Edit Grant	Csige Ilonka
Molly Seymour	özv. Tiszay D.
Katána, tűzértiszt	Kozma Pista
Vun-Chi, teaház tulajdonosa	Nádasy József
Mimóza, teaházi énekesnő	Szoyer Ilonka
Juliette, francia leány	Szirmay Olga
Tekmini, rendőr	Pásztor János
Náni, japán leánya	Nádasyné

Szerdán, december hó 11-én:

Ikrek.

Csütörtökön, Párisi, szimű.

Pénteken, Mintaférj.

Szombaton, Boccacció.

Közgazdaság.

□ **Téli gazdasági oktatás.** A földmivvelésügyi miniszterium erkölcsi és anyagi támogatásával 59 gazdasági egyesület és gazdasági kör vállalkozott a tél folyamán tartandó gazdasági és mezőgazdasági tanfolyamok rendezésére, ezenkívül 13 földmiviskola és 18 gazdasági vándor tanár vesz részt abban a mozgalomban, hogy az okszerű gazdaságvitel ismeretei terjedjenek s így kigazdák részére 200 gazdasági és 250 háziipari tanfolyam lesz a télen. A gazdasági tanfolyamok 2—4 heti tartamuak, ingyenesek és a vidék gazdasági igényei szerint rendezettek. A háziipar a mezőgazdasági termelés keretében marad s csak olyanokra terjed, melyeknek nyersanyaga kéznél van s a kigazda gazdaságában felhasználható. Ezenkívül ezret meghaladó azon alkalmak száma, melyeken gazdasági előadások keretében az okszerű gazdaságvitelre lelkesítik ahhoz értő előadók s valamely evidens gazdasági módszer ismertetésével óhajtják a kigazda jövedelmét fokozni. Jóllehet, a téli oktatások keretei mindinkább szélesednek, jellemzi a felköltött érdeklődést, hogy több község, mely a turnusból az első tervek szerint kimaradt, ezért külön folyamodott.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése december hó 9-én.** (A *»Pécsi Figyelő«* eredeti távirata.) A Ház mai ülésén *Dániel Ernő* elnökölt. A kérvényeknél *Perényi* előadó a katonai szabadságolások kérvényét a honvédelmi miniszternek kiadatni kéri. *Molnár János* a

pártolólág való kiadását kéri. *Okolicsányi* képviselő pedig még jelentést is kér. *Buzáth* és *Madarász* József pártolják ez indítványokat, *Szél* Kálmán miniszterelnök azonban csak az egyszerű kiadást javasolja, mert a szabadságolás lehetőség szerint amugy is megtörténik. *Kossuth* Ferenc a kérvényezési jog fontosságáról szól; *Szél* Kálmán is kijelenti, hogy ezt fontosnak tartja.

Beöthy eltérést lát *Szél* kijelentéseiben. *Szél* Kálmán azt bizonyítja, hogy beszédében nincs eltérés. Erre az előadói javaslatot elfogadják.

A munkanélküliek kérvényét az előadó kiadatni kéri a kormánynak.

Szünet után *Csávolszky* sürgős intézkedést kér a munkanélküliekről. *Visontai* határozati javaslatban külön bizottság kiküldését és nyolc nap alatti jelentést kér.

A munkanélküliek segélye tárgyában *Vázsonyi* a munkanélküliség okát a gazdasági helyzetben, a közös vámterületben és a munka szervezetlenségében látja. A munkaidő és munkadíj dolgában maga az állam jár rossz példával elől, mert az államvasutaknál elcsigázza az alkalmazottakat; a munkások erejét végkép kiaknázni nem szabad. (*Rakovszky* közbeszól: „Ez radikálizmus!”) *Vázsonyi* szerint nem az, mert attól megijednek.

Rakovszky: Én nem ijedek meg. Legyen nyugodt!

Ezután *Csernoch* néppárti beszélt.

TÁVIRAT.

— Letartóztatott merénylő.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szófiában *Starozow* alias *Halju* macedonait, ki ellen a Stambulow elleni merényletben való bűnrészesség miatt körözölevél van kibocsátva, de aki mindazonáltal szabadon járt-kelt Szófiában, ma letartóztaták. A letartóztatás okát nem tudják.

— A Petőfi Társaság ülése.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Petőfi-Társaság rendkívül látogatott ülést tartott tegnap délelőtt az Akadémia üléstermében. A hallgatóságnak több mint a fele, a folyosón szorongott, mert a teremben minden hely el volt foglalva az utolsó székig. Ezt a szokatlanul nagy érdeklődést az okozta, hogy *Gárdonyi Géza*, népszerű író most tartotta meg székfoglalóját a Petőfi Társaságban. *Bartók* Lajos elnök, az ülés megnyitása után közölte a hallgatósággal az ülés programjának első számát: *Gárdonyi* székfoglaló felolvasását. Elismeréssel méltatta *Gárdonyi* munkásságát és azt a kívánságát fejezte ki, hogy tevékenységét áldozza a Petőfi-Társaságnak is. Ezután felhívta *Somló* Sándort, hogy olvassa fel *Gárdonyi* székfoglalóját. A jeles író székfoglalójául a Nemzeti Színházban e hét tolyamán színrekerülő „Karácsonyi álom” című darabjának beköszöntő részét választotta. A színpadra falusi betlehemesek tévednek s az igazgatónak az az ötlete támad, hogy színészekkel vegyesen eljátszszák a Betlehemet. Éhatározását így indokolja:

„Mért ne szólhatna itt is egy napon A furulya a magyar színpadon. Karácsony van, a legendák hava. Mit nekem szabály, dramaturgia: A gyöngy csak gyöngy, akármily földön fekszik. Minden szép, a mi a szívünknek tetszik.”

A gyöngyörű részletekben bővelkedő beköszöntőt *Somló* művészi tervvel és sok me-

legséggel olvasta fel és a közönség lelkesen megtapsolta a jelen volt szerény szerzőt.

Utána *Bartók* Lajos olvasott fel szebbnél szebb lírai költeményeket, melyekből közöljük a következőt:

Éj és hajnal.

„Szeretlek téged éj leánya!«
Szóltam bűbájjadat csodálva
S te lesütötted szemedet
S az éj megszületett.

„Szeress te is, — esdém könyörögve —
Pillants rám édes, ne a földre!«
S te fölvetéd szép szemedet,
S a hajnal született.

Utána *Peterdi* Sándornak, a fiatal rokonszenves írónak elbeszélését „A vándorló köszent”-et olvasta fel *Prém* József. Most *Koroda* Pál mutatta be *Luby* Sándornak „Ocskay brigadéros” című szép költeményét. A költő *Ocskay* László élet és jellemrajzát mutatja be, tetteinek tömör felsorolásával. A költemény nagy tetszésben részesült. Végül *Prém* József felolvasta „A két Galambos” című novelláját. A felolvasó ülést zárt ülés követte, melyen az 1902. január 6-án megtartandó nagygyűlés programja fölött folyt a tanácskozás. A program végleges megállapításával *Bartók* Lajos elnököt és *Jakab* Ödön másodtitkárát bízták meg. A tagválasztó gyűlés ez évi december hó 27-én lesz.

— (Mégkéselt zenészeány. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap éjféltől az Új vásártéren hazafelé tartott *Szilágyi* Ida kávéházi zenésznő. Közben egy fiatal iparosnak lászó ember csatlakozott hozzá és felajánlotta a kíséretét. A leány erélyesen visszautasította a tolokodást, amire a fiatal ember dühbe jött, kést rántott elő és a hátán megszurkálta a leányt. Amire rendőr érkezett, a vakmerő késelő megugrott. A leányt a VIII. ker. kapitányságra vitték, ahonnan a mentők a Rókusba szállították. Az utonállót nyomozza a rendőrség.

— Balesetek. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap este a *Ferenc* József hid pesti oldalán *Brenyó* József, munkást egy ló megrugta. — *Kollarek* Mari gyári munkásnő a Baross-utca 67. számú ház lépcsőjén megcsuszott és a lábát törte. Mindkét sebesültet a mentők részesítették az első segélyben.

— Életuntak. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Csetnyi* János rozsnai születésű 26 éves kocsis az este a *Városliget* egyik padján föbe lőtte magát és meghalt. Holttestét a tszéki orvostani intézetbe szállították. — *Sinkarics* Teréz nyitrai születésű bukott leány Rókus-utca 83. számú lakásán marólugott ivott. Súlyos belső sérüléseivel a Rókus-kórházba vitték.

— Vörösmarty ünnep a fővárosban. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Nagyszabású fényes ünnepet rendezett tegnap délelőtt a Fejérvármegyei Kör a Somoogy-Csurgói Kör közreműködésével, a Vörösmarty emlékére, születésének százegyedik évfordulója alkalmából, az új városháza dísztermében. Az ünnepély délelőtt tizenegy órakor kezdődött, s akkora a nagy termet a megjelent előkelő közönség már zsufolásig megtöltte. Az ünnepélyt a műegyetemi Mérnök-Dalaskör nyitotta meg a „Szózat”-tal. A közönség állva hallgatta végig Vörösmarty magasztos imáját. Ezután *Kiss* István a Fejérvármegyei Kör elnöke mondott szép megnyitó beszédet, melyben életéről emlékezett meg Vörösmartyra, *Melha* Armand, *Vargha* Gyula a *Kisfaludy* Társaság titkáranak odáját szavalta el igen hatásosan. Az óda utolsó versszaka a következő:

Véreim egymást gyűlölve
Szeretni a hont nem lehet;

De téged hangok nagy tanárja,
Ki hozzánk láng nyelven beszélsz,
Nem nyelhet el az idők árja,
Még e nemzet él, te élsz.
Idő mulik s ujlva váltják
Egymást a tűnő századok,
S a késő unokák is áldják,
A napot, mely nekünk adott,

Ezután dr. *Ferency* József műegyetemi tanár tartott felolvasást „Emlékezés Vörösmartyra” címen. A gyöngyörű, poétikus felolvasását óriási lelkesedéssel fogadták. A közönség percekig tapsolt utána. A taps csillapulta után *Muller* Béla szavalta el „Szép Ilonkát” igen szépen, majd *Hajnal* Sándor és *Édes* Jenő „Marót bán”-ból adtak elő egy részt, a melyvel szintén nagy lelkesedést keltettek a közönség körében. *Szabó* Alajos a „Vén cigányt” szavalta el és ezután *Molnár* Aladár szép záróbeszédet mondott, melyet a Szózat soraival fejezett be. A dalárda végül a Hymnuszt énekelte el. Mikor a közönség távozni készült a fiatalok éljenzések között hívta fel *Madarász* képviselőt szólásra. *Madarász* rögtönzött gyűjtőhatású beszédet mondott és kérte a magyarok Istenét, áldja meg a haza fiatalságát. A közönség a Szózatot énekelve távozott az ünnepély helyszínéről.

— Orosz diákok sorsa. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szt.-Pétervárott a hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint a charkowi egészségügyi iskola első éves hallgatóit relegálják. A tanulók, ugyanis egy tanárnak mindnyájuk által aláírt felszólítást küldtek, hogy a tanszéket azonnai hagyja el, mert a tudományt értelmetlenül és szabálytalanul adja elő. A tanári kar ezt minden alapot nélkülözőnek találta.

— A metszetkiállítás megnyitása. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az Országos Képtárban rendezett nemzetközi metszetkiállítás tegnap reggel nyílt meg a nagy közönség számára. A kiállítás, melyet dr. *Térey* Gábor, az országos Képtár igazgató öre művészi érzékkel és kiváló ízléssel rendezett, három terem foglal le és 200 lapból áll. Különösen nagy számmal van itt képviselve Franciaország a modern színes réznyomás klasszikus hazája és Németország, amelyet művészi lithografiákban az első hely illet meg. Ez a két ország uralja a kiállítást, bár Anglia színes fametszeteivel is méltó feltűnést kelt a kiállításon. A kétszáz kiállított lap között csak hét magyar mű van négy festőművésztől. Ez is bizonyítja, hogy nálunk a metszetek iránt semmi érdeklődést sem mutatnak a művészek, bár a közönségnek az a része, amely drága festményekre nem áldozhat, nagy kedvet mutat a modern grafikai művészet iránt. A megnyitás napján, tegnap is sokan keresték fel a kiállítást s az első nap látogatóinak száma meghaladja az ötszázat. A kiállítás nyitva van azokon a napokon, amelyeken a képtár, szerdán, pénteken és vasárnap 9 órától 1-ig.

— A földmívelési miniszter Pozsonyban. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Darányi* miniszter többek kíséretében Pozsonyba érkezett. Dáiban *Frigyes* főhercegnél kihallgatáson voltak, megkérvén, hogy az 1902. évi pozsonyi mezőgazdasági kiállítás védnökségét vállalja el. A főherceg magyar nyelvű válaszában örömét fejezte ki, hogy a király engedelmével a védnökséget elvállalhatja.

— A király vadászaton. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ő Felsege tegnap déltán Bécsből szarvasvadászatra Radwörbe utazott, honnan szerdán tér vissza Bécsbe.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
ZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAJZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések**Árverési hirdetmény.**

10846. sz.

Tkv. 1901.

A pécsi királyi törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Czéh Antal
lancsuki és Czéh Pál kajdacs lakosok kérvé-
nye folytán a végrehajtási árverés nevezettnek
ifj. Óry János pécsi lakos végrehajtást szenved-
tett elleni 240 kor. tőke s jár. ennek 1898.
évi június hó 19-ik napjától járó 6% kamatai
33 kor. 90 fill. per, 18 kor. 50 fill. végrehaj-
tási, 23 kor. 30 fill. jelenlegi és még felme-
rülendő költségekből álló követelésének kielé-
gítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §.
alapján s a 146. §. értelmében a pécsi kir.
törvényszék és a pécsi kir. járásbíróság te-
rületén levő, 1. a pécsi 3188. sz. betétben
† 1. sor. 3984. hrsz. a. ingatlanra (szőlő
pinczével, a Nagy-Daindol dűlőben) 700 kor.,
2. a pécsi 2769. sz. betétben † 1. sorsz.
2936. hrsz. Radnics utca 9. sz. lakház és
udvarnak ifju Óry Jánost illető felére, illetve
a végr. törv. 150. §-ának c) pontja alapján
ezen ingatlanok egészére 2400 kor., 3. a pécsi
2769. sz. betétben † 2. sorsz. 4089. hrsz.
alatt felvett ingatlanok (szőlő az Alsó-Kis-
melyvölgy dűlőben) ifju Óry Jánost illető fe-
lére 400 korona becsárban, mint kikiáltási
árban elrendeltetvén, az árverés foganatosítá-
sára határnapul 1901. évi december hó
28. napjának d. e. 9 órája a kir. tör-
vényszék árverési helyiségében kitézetett,
a mikor is a nyilvánosan megtartandó árve-
résen a fent sorolt ingatlanok a legtöbbet
ígérőnek kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékoztatók tartoznak az in-
gatlanként kitétt becsárának 10%-át kész-
pénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában

jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek
nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezei-
hez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előle-
ges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóságnál, 1901. évi szeptember hó
28 ik napján.

Göbel,

kir. törvszéki bíró.

HIRDETÉSEK

. jutányos áron a
kiadóhivatalban
. vétetnek föl.

!! Éppen most jelent meg !!

**A Pécs szab. kir. város és
határában levő épületek
jegyzéke**

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Szőlővessző vétel.Veszünk **30—40000 első osztályu
min. szokványu fajtisza****egyéves gyökeres SOLONIST.****Spitzer Ignác fiai
KISMARTON.** (Sopronmegye.)Teljesen **higany és ólommentes**
ártalmatlan készítmény**„Hajnal crème“**

elismert **biztos hatásu kéz és arc-
szépítő szer** eltávolít minden bőrtisz-
tátalanságot. Az arc bört bársonypuhá-
teszi és az arc szép, üde és ifju
szint nyer.

1 tégely „Hajnal-crème“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

Pécsi kölcsönös segélyző-egylet**(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)**

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként **az előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyző-
egylet XXXVII. évtársulatának törzsrészevényeire** a mai nappal kezdetüket vették s e czélból az **alírási ívek** az intézet
helyiségében a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve **d. e. 9—12 óráig kitéve vannak.**

Az ujonnan keletkező 1902. évi 37. évtársulat, épp úgy, mint a korábbi harminczhat évtársulat: **6 évre terjed** s így az
egy-egy részletre megállapított **1 korona betét 6 éven át fizetendő.** A befizetések emez új évtársulatra 1902. évi január 2-án
kezdődnek s a második hét végéig azaz: **1902. évi január hó 11-ig** teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított
késedelmi pótlékot az egyheti mulasztásért fizetni kellene. **A törzsrészevények a 6 évi ciklusra egyszerre is befizethetők**
s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett **276 korona fizetendő.**

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után **2 korona beíratási díj** lesz fizetve.

Az aláírók, tekintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részvényesei lesznek s ezért köz-
tük — hat év letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta a nyeresemény, a jegyzett törzsrészevények arányában telje-
mértékben jut elosztásra.

A „Pécsi kölcsönös segélyző egylet“ tagjainak további rendelkezésig magán kötlevel váltó, kötvény, kézi és jel-
zálog folyószámla kölcsönöknél nemkülönbén a hatodik, vagyis utolsó évtársulat előlegkénti visszafizetésénél a rendes leszám-
lási időig 6%-ot számít.

Továbbá tagjainak a kölcsöntőke és kamatok könnyebb visszafizetése céljából a hitelnyújtás újabb nemét honosítja
meg, ugyanis jelzálog, értékpapir biztosíték vagy kötelezvényekre kezesség mellett részletenkint 360 korona előleget nyújt, oly
módon, hogy e tartozás hetenkinti 1 korona tőke törlesztés és 42 fillér kamat, vagyis hetenkinti 1 korona 42 fillérrel 6 év
alatt visszafizettetik.

**Elfogad rendes takarékbetéteket is
(2 koronától bármily magas összegig)**

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kívánatra, **felmondás nélkül**, nagyobb összegeket pedig,
a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza

s az ily takarékbetétek után 4% kamatot fizet.A betétek után kivett **10% tőke kamatadót a betevő megterhelése nélkül az intézet maga fedezi.**

**A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések megkönnyítése költségmentesi-
tése,** valamint a részükre kiutalványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyző-egyletnek **gló-
számlája** van az **osztrák-magyar banknál** és **chek-számlája a m. kir. posta takarékpénztárnál**, mely utóbbi számlára
szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindenemű üzletközlésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor leg-
nagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben, megszerezhetők az **egyesület alapszabályai is**, akár
személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyző-egylet 1901. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF,
vezérigazgató.